

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Готельноресторанного та туристичного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувачка кафедри

“ ” 2024 р.

РЕФЕРАТ

КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 242 «Туризм»

за освітньою програмою «Економіка та організація туристичної діяльності»

за темою:

**«УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГРАМ ДИТЯЧОГО
ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКОГО ТАБОРУ
«ЕКОНОМІСТ»))»**

Виконавець Горняк Тетяна Володимирівна

Науковий керівник, к.е.н., доцент

Михайлюк О.Л.

Одеса 2024

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає у зростаючій важливості розвитку дитячого туризму як засобу соціалізації молоді, формування її світогляду та стимулювання інтересу до активного відпочинку та пізнання нового. У сучасному світі, де значну частину часу діти проводять у віртуальному просторі, активний та освітній туризм виступає важливим інструментом для розвитку життєвих навичок, адаптації до реального соціуму та підвищення фізичної активності.

Покращення організації дитячих туристичних програм є необхідною ініціативою, спрямованою на сприяння всебічному розвитку юних умів через знайомство з різними культурами, середовищами та досвідом. Такі програми, за умови їх продуманої структури, можуть зробити значний внесок у фізичний, соціальний, емоційний та інтелектуальний розвиток дитини. Вирушаючи в подорожі за межі свого безпосереднього оточення, діти отримують унікальну можливість пізнавати світ у безпосередній і цікавій формі, далекій від традиційного навчання в класі.

Метою дослідження є розробка та обґрунтування комплексу заходів щодо удосконалення організації програм дитячого туризму на прикладі студентського табору «Економіст».

Завдання дослідження:

- дослідити поточний стан, основні тенденції, проблеми та перспективи розвитку дитячого туризму в Україні, а також провести порівняльний аналіз із світовим досвідом;
- проаналізувати законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність у сфері дитячого туризму та туристичного бізнесу в цілому;
- дослідити особливості цільової аудиторії, включаючи вікові категорії, психологічні та соціальні аспекти, що впливають на вибір туристичних програм;
- проаналізувати поточний стан організаційної структури, сильні та слабкі сторони діяльності студентського табору «Економіст»;

- визначити конкретні шляхи та методи оптимізації програм дитячого туризму, зокрема, через інноваційні підходи в організації, маркетингу, управлінні та впровадженні нових технологій.

Об'єктом дослідження є програми дитячого туризму, які можуть застосовуватися у студентському таборі «Економіст».

Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти удосконалення організації програм дитячого туризму.

Питання розвитку туристичної діяльності і туристичного потенціалу висвітлюються у працях Глубоченко К. О. [16], Дорошенко О. М. [16], Давидова О. Ю. [17], Халіна І. В [17], Івченко Л. О. [21], Кифяк В.Ф. [22], Мерчанський В.В. [24], Перепелюк О. М. [29], Пуцентейло П.Р. [31], Мельнійчук М. М., [25], Богатирьова Г.А. [14], Ніколайчук О.А. [14] та інші.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у наступному:

- досліджено поточний стан, основні тенденції, проблеми та перспективи розвитку дитячого туризму в Україні, а також провести порівняльний аналіз із світовим досвідом;

- проаналізовано законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність у сфері дитячого туризму та туристичного бізнесу в цілому;

- досліджено особливості цільової аудиторії, включаючи вікові категорії, психологічні та соціальні аспекти, що впливають на вибір туристичних програм;

- проаналізовано поточний стан організаційної структури, сильні та слабкі сторони діяльності студентського табору «Економіст»;

- визначено конкретні шляхи та методи оптимізації програм дитячого туризму, зокрема, через інноваційні підходи в організації, маркетингу, управлінні та впровадженні нових технологій.

Для досягнення мети та виконання завдань кваліфікаційної роботи на будуть застосовані наступні **методи дослідження**:

1. Аналітичний метод – буде застосований для аналізу наявних даних про стан дитячого туризму, вивчення нормативно-правової бази, а

також для оцінки організаційної та економічної структур студентського табору «Економіст». Цей метод допоможе ідентифікувати проблеми та можливості для удосконалення.

2. Документальний аналіз - вивчення офіційних документів, звітів, наукових публікацій, статистичних даних, що стосуються дитячого туризму та діяльності студентського табору «Економіст», для отримання об'єктивної інформації.

3. SWOT-аналіз - буде використаний для оцінки сильних та слабких сторін, можливостей та загроз для студентського табору «Економіст». Цей метод допоможе у формулюванні стратегій удосконалення.

Інформаційна база дослідження. Цивільний кодекс України; Господарський Кодекс України; Закон України «Про туризм»; Закон України «Про курорти»; Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»; Закон України «Про страхування»; Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»; Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджені наказом Держтурадміністрацією від 16.03.2004 р. №19 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.04.2004 р. №413/9012 та іншими нормативно-правовими актами та документами в сфері туристичної діяльності; Указ Президента України Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні від 21.02.2007 р. № 136/2007; Постанова Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 р. № 297 “Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання).

Кваліфікаційна робота складається із 79 сторінок, 4 таблиць, 3 малюнків, 52 літературних джерел.

Публікації за темою дослідження.

1. Горняк Т.В. МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГРАМ ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКОГО ТАБОРУ «ЕКОНОМІСТ»)/Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали IV Міжнародної

науковопрактичної конференції здобувачів вищої освіти (м. Одеса, 10 квітня 2024 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2024. 291 с. (С.78-82).

ОСНОВНА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОСЛУГ В ТУРИЗМІ. Аналізуються стан, тенденції, проблеми та перспективи розвитку дитячих туристичних послуг в Україні у сучасних умовах і нормативно-правова база туристичного бізнесу.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СВІТОВОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОСВІДУ РОЗВИТКУ ПРОГРАМ ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ. Досліджені соціально-психологічні особливості споживачів послуг дитячого туризму, світовий досвід розвитку дитячого туризму і стан туризму та готельного бізнесу в Україні.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГРАМ ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКОГО ТАБОРУ «ЕКОНОМІСТ»). Оцінюється організаційна і економічна структура студентського табору «Економіст» і пропонуються механізми удосконалення програм дитячого туризму.

ВИСНОВКИ

У дослідженні, присвяченому вдосконаленню програм дитячого туризму, з особливим акцентом на студентському таборі «Економіст», визначено перешкоди, що виникли, та сформульовано запропоновані стратегічні заходи. Метою цього дослідження була розробка комплексної концепції, спрямованої на підвищення організаційної ефективності та педагогічної цінності дитячих туристичних послуг, що сприятиме покращенню якості досвіду для дітей та молоді, а також каталізації розвитку сектору.

Дослідження висвітлює багатогранну та динамічну структуру сектору дитячого туризму в Україні, що характеризується новими тенденціями, які накладаються на тлі існуючих проблем, таких як недосконалість інфраструктури, брак програмної різноманітності та регуляторна невизначеність. Незважаючи на прихований потенціал цієї ніші, ці системні виклики підкреслюють необхідність узгоджених зусиль, спрямованих на поліпшення ситуації, щоб реалізувати весь потенціал розвитку сектору. Дослідження також підкреслило першочергову важливість врахування соціально-психологічних аспектів цільової демографічної групи. Це тягне за собою необхідність розробки програмних пропозицій, які не лише відповідають віку, але й є інтелектуально стимулюючими та педагогічно обґрунтованими, тобто відповідають різним когнітивним та психосоціальним стадіям розвитку дітей.

Організаційний аналіз студентського табору «Економіст» виявив поєднання сильних сторін, серед яких відданий своїй справі персонал і ґрунтовна програмна база, та слабких сторін, таких як застарілі операційні парадигми і недостатнє реагування на потреби ринку. Ця дихотомія підкреслює гостру потребу в стратегічній зміні парадигми, щоб привести у відповідність етику роботи табору та його програмні пропозиції до сучасних педагогічних імперативів та ринкових очікувань.

Відповідно до сформульованої мети та завдань дослідження зроблено висновок про те, що системне вдосконалення програм дитячого туризму, з особливим акцентом на студентському таборі «Економіст», потребує багатогранного підходу, що ґрунтується як на емпіричних даних, так і на теоретичних уявленнях. Основна мета цього дослідження полягала в розробці та обґрунтуванні комплексу заходів, спрямованих на вдосконалення організаційно-педагогічних аспектів дитячого туризму. Ця мета була досягнута шляхом дослідження існуючого стану, нових тенденцій та існуючих проблем у сфері дитячого туризму в Україні, а також аналітичного порівняння зі світовими парадигмами. Виявлені недоліки в інфраструктурі, різноманітності програм та регуляторній чіткості вказують на гостру потребу в організованому реагуванні, спрямованому на реформування фундаментальних структур та операційної динаміки сектору. Крім того, з'ясування соціально-психологічних особливостей молодшої клієнттури підкреслює необхідність застосування підходу, орієнтованого на дитину, при розробці та реалізації туристичних програм, що вимагає відходу від традиційних, універсальних моделей до більш індивідуалізованих, експериментальних та освітніх пропозицій.

Аналіз законодавчої та нормативної бази, що регулює сферу туризму та гостинності, виявило ландшафт, позначений фрагментарністю та неоднозначністю. Це вимагає узгоджених зусиль, спрямованих на розробку та впровадження більш узгодженої та всеосяжної політики, яка б не лише забезпечувала чіткі рекомендації та стандарти для операторів, але й сприяла створенню середовища, сприятливого для інновацій та підвищення якості послуг у сфері дитячого туризму.

Порівняльний аналіз з міжнародними практиками допоміг виявити як прогалини, так і можливості в українському контексті. Очевидно, що впровадження найкращих практик у розробці програм, стандартів безпеки та залучення клієнтів, заснованих на успішних моделях з усього світу, може слугувати каталізатором розвитку сектору. Такий міжнародний бенчмаркінг

не лише надає дорожню карту для вдосконалення, але й встановлює конкурентні стандарти, до яких повинні прагнути місцеві оператори.

Організаційна оцінка студентського табору «Економіст» висвітлила сильні та слабкі сторони його поточної структури та операційного підходу. Хоча табір має відданий персонал і фундаментальну програмну основу, він обтяжений застарілими методологіями і недостатньою відповідністю сучасним ринковим вимогам і педагогічним практикам. Ця двоїстість є одночасно і викликом, і можливістю для трансформації, що вимагає стратегічного переосмислення з метою урізноманітнення програм, впровадження інноваційних педагогічних методик і формування більш гнучкої та динамічної організаційної культури.

Отже, вдосконалення організації дитячих туристичних програм на прикладі студентського табору «Економіст» вимагає комплексного і стратегічного підходу. Воно охоплює регуляторну реформу, інфраструктурні та програмні інновації, адаптацію до потреб ринку, а також неухильне дотримання стандартів якості та безпеки. Вирішуючи окреслені проблеми та використовуючи можливості для вдосконалення, існує значний потенціал для переосмислення ландшафту дитячого туризму в Україні. Такі зусилля не лише підвищать якість досвіду та освітню цінність дитячих туристичних програм, але й сприятимуть більш широкому соціально-економічному та культурному розвитку, виховуючи покоління, яке є всебічно розвиненим, культурно обізнаним та екологічно свідомим.

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу студента ОНЕУ Горняк Т.В.

на тему:

удосконалення організації програм дитячого туризму (на прикладі студентського табору Економіст) зі спеціальності 242 "туризм" Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2024 рік

Структура та обсяг роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатку. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 79 сторінки. Робота містить 4 таблиць, 3 малюнків. Список використаних джерел включає 52 найменування.

Об'єктом дослідження - є програми дитячого туризму, які можуть застосовуватися у студентському таборі «Економіст».

Предметом дослідження - є теоретичні і практичні аспекти удосконалення організації програм дитячого туризму.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОСЛУГ В ТУРИЗМІ. Аналізуються стан, тенденції, проблеми та перспективи розвитку дитячих туристичних послуг в Україні у сучасних умовах і нормативно-правова база туристичного бізнесу.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СВІТОВОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОСВІДУ РОЗВИТКУ ПРОГРАМ ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ. Досліджені соціально-психологічні особливості споживачів послуг дитячого туризму, світовий досвід розвитку дитячого туризму і стан туризму та готельного бізнесу в Україні.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГРАМ ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКОГО ТАБОРУ «ЕКОНОМІСТ»). Оцінюється організаційна і економічна структура студентського табору «Економіст» і пропонуються механізми удосконалення програм дитячого туризму.

Ключові слова: організація послуг в туризмі, дитячі туристичні послуги, програми дитячого туризму, напрямки удосконалення послуг дитячого туризму.

ABSTRACT

for the qualification work of a student of ONEU Hornyak T.V.
on the topic: **Improvement of the organization of children's tourism programs (on the example of the Economist student camp)** from the specialty 242 "tourism" Odesa National University of Economics, Odesa, 2024

Structure and scope of work. The work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of used sources, and an appendix. The total volume of the qualification work is 79 pages. The work contains 4 tables, 3 figures. The list of used sources includes 52 names.

The object of the study is children's tourism programs that can be used in the "Economist" student camp.

The subject of the study is the theoretical and practical aspects of improving the organization of children's tourism programs.

CHAPTER 1. THEORETICAL BASICS OF ORGANIZING SERVICES IN TOURISM. The state, trends, problems and prospects of the development of children's tourist services in Ukraine in modern conditions and the legal framework of the tourist business are analyzed.

CHAPTER 2. ANALYSIS OF WORLD AND NATIONAL EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S TOURISM PROGRAMS. The socio-psychological features of consumers of children's tourism services, the world experience of the development of children's tourism and the state of tourism and hotel business in Ukraine were studied.

CHAPTER 3. DIRECTIONS FOR IMPROVING THE ORGANIZATION OF CHILDREN'S TOURISM PROGRAMS (ON THE EXAMPLE OF THE ECONOMYST STUDENT CAMP). The organizational and economic structure of the "Economist" student camp is evaluated and mechanisms for improving children's tourism programs are proposed.

Keywords: organization of tourism services, children's tourism services, children's tourism programs, directions for improving children's tourism services.